

החלטה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסכם בין:

וואלט אנטרפריזס ישראל בע"מ וקמעונאים הפועלים בפלטפורמת

"Wolt"

1. פתח דבר

מונחת בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **החוק**), להסדר שבין וואלט אנטרפריזס ישראל בע"מ (להלן **וולט**) ובין קמעונאים המוכרים את מוצריהם על גבי פלטפורמת וולט בישראל (להלן **הקמעונאים** וביחד **הצדדים**).

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתן האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסדר הכובל אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בהסדר כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה, מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים להסדר

וולט היא חברת בת ישראלית של Wolt Enterprises Oy (להלן **Wolt Oy**) הרשומה בפינלנד.¹ Wolt Oy היא חברת טכנולוגיה בינלאומית הידועה בעיקר בזכות פלטפורמת משלוחי המזון שלה. וולט פעילה בישראל החל משנת 2018 ומפעילה שירות מקוון עבור לקוחות פרטיים לביצוע הזמנות ממסעדות ומקמעונאים שונים.

¹ Wolt Oy מוחזקת על ידי חברת Doordash Inc, חברה ציבורית הנסחרת בנסדא"ק שפועלת גם כן כפלטפורמה תחום משלוחי המזון.

הקמעונאים הפעילים על גבי פלטפורמת וולט כוללים קמעונאי מזון (לרבות מרכולים) וקמעונאים אחרים בתחומי הפארמה, מוצרי בריאות, אלכוהול, הלבשה, מוצרי בית, ספרים, חנויות מזון מתמחות ועוד. מאפייני הקמעונאים משתנים זה מזה וכן מגוון המוצרים שהם מציעים.

למען הסר ספק יובהר כי החלטת פטור זו אינה עוסקת בתחום המסעדות ויחסיהן עם וולט.

3. ההסדר והשפעתו על התחרות

עיקרם של ההסדרים עם הקמעונאים (להלן **ההסדרים**) בהתקשרות בין הקמעונאים לוולט למכירה בפלטפורמת וולט והפצתם על ידיה. בקשת הפטור הוגשה על רקע כוונתה של וולט להפעיל בפלטפורמה שלה מרכול מקוון למכירת מוצרי מזון ומכולת (להלן **וולט סופרמרקט**).² כך, שהלכה למעשה וולט סופרמרקט צפויה לשווק בעצמה מוצרים דומים למוצרים הנמכרים על ידי הקמעונאים ולהתחרות בהם במוצרים שיימכרו בפלטפורמת וולט. לכן, ההסדרים אינם יכולים לחסות בגדר כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים) (הוראת שעה), תשע"ג-2013 או בגדר פטור כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006.³

ההסדרים בין וולט לבין הקמעונאים אינם מחייבים את הקמעונאים להשתמש בפלטפורמה של וולט בלבד והם חופשיים להשתמש בכל פתרון משלוחים אחר, כולל שירות משלוחים עצמאי או שירות משלוחים מתחרה בוולט. בנוסף, כל ההחלטות הנוגעות לתמחור, לרבות הנחות ותמחור

² מגוון המוצרים הכלול בהרחבת הפעילות ושיסופק מטעם וולט צפוי להשתנות מעת לעת אך ככל הנראה יכלול מוצרי מזון ומכולת סטנדרטיים, לרבות מוצרי חלב פירות וירקות טריים, משקאות אלכוהוליים, טבק וסיגריות, טואליטיקה, קוסמטיקה, מוצרי ניקיון ומוצרי צריכה קטנים.

³ לעניין פטור הסוג למיזמים משותפים מדובר בהסדר הנוגע לשיווק שבו הצדדים לא איחדו את פעילותם.

המוצרים באפיקים אחרים שאינם בפלטפורמת וולט הן בשיקול הדעת הבלעדי של הקמעונאים.⁴
לפיכך מתקיימים תנאי סעיף 14(א)(2) לחוק.

בעבור הקמעונאים ההסדר מושא בקשת הפטור נושא עימו יעילות שכן רובם אינם בעלי מערכי הפצה ולכן אין באפשרותם למכור באופן מקוון. לכן באמצעות הפלטפורמה של וולט הם יכולים למכור את מוצריהם גם באופן מקוון ולהגדיל את הכנסותיהם.

מנגד, ההסדר מושא בקשת הפטור עלול לעורר שני חששות תחרותיים. ראשית, הוא עלול ליצור יחסי תלות בין הקמעונאים שיהיו לקוחות הפלטפורמה לבין וולט. תלות מעין זו עלולה להקשות על הקמעונאים להתחרות בוולט ולהגביל את מהלכיהם. שנית, בעקבות פעילות הקמעונאים בפלטפורמה, וולט רואה רווח (העמלה שהיא גובה מהקמעונאים) מפעילות הקמעונאים, בה בעת שהיא מתחרה בהם כ-וולט סופרמרקט, והדבר עשוי להקטין את התמריץ של וולט להתחרות בקמעונאים ומשכך עשוי להקטין את התחרות בתחום בו פעילים הקמעונאים.

אולם, החששות האמורים מופגים במקרה דנן. התלות של הקמעונאים בוולט אינה משמעותית מפני שמרבית המכר של הקמעונאים, כיום, הוא במכירה פיזית ולא במכירה מקוונת וההסדר אינו מגביל את הקמעונאים מלעשות שימוש בפלטפורמות או בספקי משלוחים אחרים.

באשר לחשש השני. במכירה מקוונת של מזון קיימים שחקנים רבים ובכלל זה רשתות מזון שמספקות שירות במשלוח מהיר וכן ספקי משלוחים מהירים נוספים כגון "תן ביס", "YangoDeli", "Avo" ועוד. בנוסף, מרבית הקמעונאים שבהסדר הם שחקנים קטנים או מקומיים וגם וולט סופרמרקט טרם החלה לפעול. לפיכך פטור זה יינתן לתקופה שלוש שנים שלאחר מכן יבחן החשש האמור בהתאם למצב התחרותי שישרור בשוק.

⁴ יצוין, כי תחילה פנו הצדדים בבקשה פטור שכללה כבילה שחייבה את הקמעונאים לקבוע מחיר זהה (בקניה פיזית אצל הקמעונאי) למחיר המכירה באמצעות הפלטפורמה של וולט. אולם נוכח היותם של הצדדים מתחרים ובשל ספק שעלה באשר לנחיצות הכבילה, וולט תודיע לכל הקמעונאים על ביטולה.

על יסוד הדברים האמורים שובנעתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, כי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו, וכי הכבילות שבהסדר אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש למשך שלוש שנים. בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין לתחרות על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

מיכל כהן

הממונה על התחרות

ירושלים, 16 מרץ, 2022

י"ג אדר ב, תשפ"ב